

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Asan/11/2017
Identifikačné číslo spisu: 5016200907
Dátum vydania rozhodnutia: 31.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5016200907.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a zo sudcov JUDr. Sone Langovej a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD. v právnej veci žalobcu (sťažovateľ): BOTA STAV, s.r.o., IČO: 34 144 528, Červenej armády 1, Martin, zastúpený: JUDr. Ida Cabanová, advokátka, Mičinská cesta 35, Banská Bystrica, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, Masarykova 10, Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OPS/BEZ/2016/4804 O-499/2016 zo dňa 21. septembra 2016, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 31S/71/2016-42 zo dňa 29. marca 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 31S/71/2016-42 zo dňa 29. marca 2017 m e n í t a k, že rozhodnutie žalovaného č. OPS/BEZ/2016/4804 O-499/2016 zo dňa 21. septembra 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Sťažovateľovi priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

I.

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline podľa § 190 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OPS/BEZ/2016/4804 O-499/2016 zo dňa 21.09.2016, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie Inšpektorátu práce v Žiline č. 180/2016-IZA-2.3/pok/R zo dňa 10.06.2016. Predmetným prvostupňovým rozhodnutím bola žalobcovi podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu vydania napadnutých administratívnych rozhodnutí (ďalej len „zákon č. 125/2006 Z.z.“) uložená pokuta vo výške 6.000,- € za porušenie povinnosti vyplývajúcej z predpisov uvedených v § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 82/2005 Z.z.“) za to, že žalobca využíval

závislú prácu fyzických osôb M. T. a A. R., ktorí vykonávali prácu na základe pracovných zmlúv zo dňa 14.09.2015. Podľa mesačných výkazov práce za mesiac 09/2015 - evidencie pracovného času predložených zamestnávateľom, uvedené fyzické osoby vykonávali prácu dňa 15.09.2015 v rozsahu 8 hodín. Žalobca využíval závislú prácu uvedených fyzických osôb, preukázal založenie pracovnoprávneho vzťahu - pracovné zmluvy zo dňa 14.09.2015 a nesplnil si oznamovaciu povinnosť podľa osobitného predpisu (§ 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení účinnom ku dňu vydania napadnutých administratívnych rozhodnutí, ďalej len zákon č. 461/2003 Z.z.“), čo podľa § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. je nelegálne zamestnávanie.

2. Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že v konaní bolo nepochybne preukázané, že vyššie uvedení zamestnanci vykonávali závislú prácu pre zamestnávateľa dňa 15.09.2015, pričom krajský súd poukázal na to, že neskôr predložené opravené mesačné výkazy s nástupom práce uvedených zamestnancov od 16.09.2015 boli v rámci konania predložené účelovo. Krajský súd neprihliadol ani na námietku žalobcu, že žalobca si mal plniť povinnosť vo vzťahu k Sociálnej poisťovni dňa 15.09.2015, kedy bol v Slovenskej republike štátny sviatok a mohol tak urobiť až nasledujúci najbližší pracovný deň, a to dňa 16.09.2015, s poukazom najmä na to, že prihlasovanie zamestnancov sa uskutočňuje elektronickou formou, tzn. štátny sviatok nemá vplyv na nahlasovanie predmetných zamestnancov do Sociálnej poisťovne. To znamená, že v predmetnej veci správne orgány riadne zistili skutkový stav veci a špecifikované porušenie, ktoré bolo zároveň uvedené vo výrokovej časti prvostupňového správneho rozhodnutia bolo riadne preukázané. V rozhodnutiach správnych orgánov je uvedené, za čo konkrétne bol žalobca potrestaný, rozhodnutie žalovaného reaguje na odvolacie námietky žalobcu. Teda nebol porušený ani zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) a to v § 46, 47 ods. 1 a 2 Správneho poriadku. Čo sa týka navrhnutého vykonania dokazovania, krajský súd neakceptoval návrh na vykonanie dokazovania vypočutím špecifikovaných svedkov, keďže mal za to, že v rámci správneho konania bol vo veci dostatočne zistený skutkový stav, bol zabezpečený dostatok dôkazov, z ktorých správne orgány mohli zaujať vyslovený právny záver o porušení povinnosti zo strany žalobcu tak, ako je uvedené vo výrokovej časti prvostupňového správneho rozhodnutia. K výške pokuty krajský súd uviedol, že táto bola uložená na dolnej hranici zákonom stanovenej sadzby, a teda v súlade so zákonom.

II.

3. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť a navrhol, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a vec mu vráti na ďalšie konanie eventuálne, aby zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že nie každé porušenie právnej povinnosti v oblasti verejnej správy musí byť automaticky správnym deliktom. Ide oň len vtedy, ak sú naplnené jednotlivé znaky skutkovej podstaty správneho deliktu. Pre naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu je potrebné aj využívanie závislej práce, pričom musí ísť o skutočné využívanie závislej práce zamestnanca. Prvostupňový správny orgán v rozhodnutí poukázal na skutočnosť, že ak zamestnávateľ nemal ako prihlásiť zamestnanca na sociálnu poisťovňu, nemal mu umožniť vykonávať závislú prácu pre zamestnávateľa, teda rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie naplnenia skutkovej podstaty správneho deliktu je skutočnosť, že zamestnanec aj skutočne vykonával dňa 15.09.2015 závislú prácu pre zamestnávateľa. Túto skutočnosť si správny orgán len vyvodil z toho, že žalobca mal s dvoma zamestnancami uzatvorenú pracovnú zmluvu a nástupom práce dňa 15.09.2015, pričom prvostupňový správny orgán len predpokladal, že zamestnanci aj dňa 15.09.2015 nastúpili do práce, resp. začali vykonávať pre zamestnávateľa závislú činnosť, aj keď žalobca tvrdil a preukázal opak na základe prehlásení od zamestnancov. Žalobca má za to, že prvostupňový správny orgán tak porušil zásadu riadneho zistenia skutkového stavu tým, že nevykonával ďalšie dokazovanie vo veci, či zamestnanci aj skutočne vykonávali dňa 15.09.2015 závislú prácu pre žalobcu. Žalobca si mal povinnosť voči sociálnej poisťovni splniť dňa 15.09.2015, kedy je v Slovenskej republike štátny sviatok a žalobca tak mohol urobiť len najbližší pracovný deň, a to 16.09.2015.

4. Krajský súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcu, že vyššie uvedení zamestnanci dňa 15.09.2015

vykonávali pre žalobcu stavebné práce, a teda žalobca v tento deň skutočne využíval ich závislú prácu. Krajský súd tu vychádzal z predložených podkladov a to prihláška do sociálnej poisťovne, na základe ktorej boli zamestnanci žalobcu prihlásení na sociálne poistenie dňa 16.09.2015 o 7.16 hod. Žalobca už v správnom konaní argumentoval skutočnosťou, že v danom prípade došlo len k administratívnej chybe na strane ich účtovníka a hneď po zistení chyby doručil žalovanému opravné výkazy. Žalovaný taktiež doručil výplatné pásky, kde je začatie výkonu práce deň 16.09.2015. Všetky tieto opravné sociálne výkazy považoval krajský súd za účelové, s čím však žalobca vyjadril nesúhlas.

5. Na záver žalobca uviedol, že navrhovaný dôkaz, a to výsluch zamestnancov bol pre správne právne posúdenie veci dôležitý, ako aj pre riadne zistenie skutkového stavu, keďže hlavne tieto osoby mohli správne súdu ozrejmiť, či došlo k využitiu ich závislej činnosti pre žalobcu dňa 15.09.2015, a teda či došlo k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu a či nešlo len o administratívnu chybu žalobcu.

III.

6. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti navrhol kasačnú sťažnosť zamietnuť, keďže napadnutý rozsudok krajského súdu považuje za vecne správny.

IV.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“, „kasačný súd“) vychádzal zo skutkového stavu, ktorý podrobne v odôvodnení rozsudku popísal krajský súd, preto pre účastníkov konania známe fakty a skutočnosti nebude nadbytočne opakovať a len v stručnosti z neho vyberá nasledovné:

9. Inšpektorát práce Žilina vykonal v dňoch 07.12., 11.12., 16.12.2015, 07.01. a 14.01.2016 inšpekciu práce u žalobcu. Inšpekcia práce bola zameraná na kontrolu dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania podľa ustanovení zákona č. 82/2005 Z.z. a na dodržiavanie pracovnoprávných predpisov. Výsledkom inšpekcie práce bol protokol č. IZA-01-54-2.3/P-E24,25-16 zo dňa 14.01.2016. V bode D označenej ako zistené nedostatky je uvedené, že zamestnávateľ porušil zákaz nelegálneho zamestnávania tým, že využíval závislú prácu vyššie uvedených fyzických osôb, ktoré vykonávali prácu na základe pracovných zmlúv zo dňa 14.09.2015. Podľa mesačných výkazov práce za mesiac 09/2015 - evidencie pracovného času predložených zamestnávateľom, uvedené fyzické osoby vykonávali prácu dňa 15.09.2015 Zamestnávateľ využíval závislú prácu fyzických osôb, pričom s nimi mal uzatvorený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu a nespĺnil si oznamovaciu povinnosť voči sociálnej poisťovni (oznamovaciu povinnosť splnil až dňa 16.09.2015), čo je v rozpore s ustanovením § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z.

10. Následne na to prvostupňovým rozhodnutím bola žalobcovi podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. uložená pokuta vo výške 6.000,- € za porušenie povinnosti vyplývajúcej z predpisov uvedených v § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. za to, že žalobca využíval závislú prácu fyzických osôb M. T. a A. R., preukázal založenie pracovnoprávneho vzťahu - pracovné zmluvy zo dňa 14.09.2015 avšak nespĺnil si oznamovaciu povinnosť podľa osobitného predpisu (§ 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z.), čo podľa § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. je nelegálne zamestnávanie. Druhostupňový správny orgán toto rozhodnutie potvrdil.

11. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z.z. právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2 a 3. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 3.

12. Podľa § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu fyzickej osoby, má s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu a nespĺnila povinnosť podľa osobitného predpisu.

13. Podľa § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. v znení účinnom ku dňu rozhodovania správneho súdu nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu fyzickej osoby, má s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu a neprihlásila ju do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia do siedmich dní od uplynutia lehoty podľa osobitného predpisu na prihlásenie do tohto registra, najneskôr však do začatia kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, ak kontrola začala do siedmich dní od uplynutia lehoty podľa osobitného predpisu na prihlásenie do tohto registra.

14. Podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. Inšpektorát práce uloží pokutu zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania od 2.000 € do 200.000 €, a ak ide o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5.000 €.

15. Podľa § 19 ods. 6 zákona č. 125/2006 Z.z. Inšpektorát práce pri ukladaní pokuty podľa odsekov 1 a 2 zohľadňuje jej preventívne pôsobenie a pri určovaní výšky pokuty prihliada najmä na

- a) závažnosť zisteného porušenia povinností a závažnosť ich následkov,
- b) počet zamestnancov zamestnávateľa a riziká, ktoré sa vyskytujú v činnosti zamestnávateľa,
- c) počet nelegálne zamestnaných fyzických osôb, ak ide o uloženie pokuty podľa odseku 2 písm. a) prvého bodu,
- d) skutočnosť, či zistené porušenie povinností je dôsledkom neúčinného systému riadenia ochrany práce u zamestnávateľa alebo či ide o ojedinelý výskyt nedostatku,
- e) opakované zistenie toho istého nedostatku.

16. Podľa § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z.z. na konanie podľa § 4 písm. e), § 6 ods. 1 písm. b), d) a e), § 7 ods. 3 písm. d), e), i) a s), ods. 8 písm. b) a ods. 9, § 12 ods. 2 písm. d) až f), § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. Všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú na vydanie oprávnenia, preukazu, osvedčenia a povolenia podľa tohto zákona.

17. Podľa § 231 ods. 1 písm. b/ bod 1 zákona č. 461/2003 Z.z. zamestnávateľ je povinný prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia zamestnanca podľa § 4 ods. 1 na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti a zamestnanca podľa § 4 ods. 2, okrem zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody o brigádnickej práci študentov podľa § 227a, na dôchodkové poistenie pred vznikom týchto poistení, najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, odhlásiť zamestnanca najneskôr v deň nasledujúci po zániku týchto poistení okrem zániku povinného nemocenského poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa § 20 ods. 3, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a) až c),

18. Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 vzniká odo dňa vzniku právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, a zaniká dňom zániku tohto právneho vzťahu, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Predmetom tohto konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, a to najmä pokiaľ ide zodpovedanie otázky, či konanie žalobcu vykazuje znaky správneho deliktu podľa § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. V čase medzi rozhodovaním správnych orgánov a rozhodovaním správneho súdu došlo k zmene právnej úpravy vymedzujúcej definíciu nelegálneho zamestnávania v zmysle § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. Pri posúdení danej otázky je nevyhnutné na správne trestanie aplikovať základné zásady trestného konania, pričom podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesení rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.

20. Správnym deliktom je protiprávne konanie, ktorého znaky sú stanovené zákonom. Trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Hranice medzi trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd a deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odôvodnené prirodzeno-právnymi princípmi. Správne delikty sú súčasťou právnej kategórie „trestné obvinenie“ v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, ktorá zahŕňa v prvom rade obvinenie z trestného činu a konanie o ňom. Rovnako pre trestnosť správnych deliktov musia platiť obdobné pravidlá a princípy ako pre trestnosť trestných činov. Ako bolo uvedené vyššie, v tomto smere možno odkázať na Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd, ktorá podľa stabilnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva „trestným obvinením“ v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru rozumie aj konanie o sankciách ukladaných správnymi orgánmi za priestupok alebo iný správny delikt.

21. Rovnako tak podľa Odporúčania Výboru ministrov Rady Európy (91) z 13.02.1991 pre ukladanie administratívnych sankcií platia analogicky zásady ukladania sankcií trestných s tým, že správny postih protiprávneho chovania možno uplatniť len v primeranej lehote. Pretože administratívne trestanie má aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva trestnoprávny charakter, treba vychádzať z čl. 50 Ústavy Slovenskej republiky a analogicky aj zo zásad Trestného zákona (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5SŽf/1/2013 zo dňa 30.01.2014).

22. V zmysle Nálezu Ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 120/2010 je všeobecný súd pri realizácii základného práva na súdnu ochranu podľa Ústavy Slovenskej republiky a podľa Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd povinný aplikovať ústavnú požiadavku jednoduchého práva, že každý má právo na rozhodnutie podľa relevantnej právnej normy. Ak došlo k zmene právnej úpravy, všeobecný súd musí na túto skutočnosť reagovať a jeho reakcia musí nájsť odraz v zdôvodnení rozhodnutia. (č. R 22/2010 Zbierka rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky).

23. V čase, keď žalobcovi bola uložená pokuta, správnym deliktom nelegálneho zamestnávania v zmysle § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. bolo také konanie, ak by zamestnávateľ, ktorý je podnikateľom, využíval závislú prácu fyzickej osoby, mal s ňou založený pracovno-právny vzťah podľa osobitného predpisu a zamestnanca neprihlásil do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia pred vznikom týchto poistení, najneskôr však pred začatím výkonu činnosti zamestnanca (§ 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z.).

24. Zákom č. 294/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 82/2005 Z.z., bolo s účinnosťou od 01.01.2018 zmenené znenie § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z.z. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy má zamestnávateľ podľa tohto novelizovaného ustanovenia povinnosť prihlásiť zamestnanca, ktorého závislú prácu využíva a s ktorým má založený pracovnoprávny vzťah, do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia do siedmich dní od začatia výkonu činnosti zamestnanca podľa § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z. (najneskôr však do začatia kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, ak kontrola začala do siedmich dní od začatia výkonu činnosti zamestnanca).

25. V danom prípade je nesporné, že žalobca prihlásil vyššie uvedených zamestnancov do registra

poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia v lehote 7 dní od začatia výkonu činnosti zamestnanca, t.j. v súlade s ustanoveniami zákona č. 294/2017 Z.z., ktorým bol s účinnosťou od 01.01.2018 novelizovaný zákon č. 82/2005 Z.z. Vzhľadom na túto skutočnosť v čase rozhodovania kasačného súdu, ktorý je povinný podľa § 5 ods. 4 SSP postupovať a rozhodovať v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi, konanie žalobcu nevykazuje znaky správneho deliktu.

26. Jednou zo základných zásad trestného práva, ktorú vyjadruje čl. 50 ods. 6 Ústavy SR je zásada, v zmysle ktorej sa trestnosť činu posudzuje a trest ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný, pričom neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie. To platí nielen pre trestné konanie ale aj správne konanie, pretože je potrebné aplikovať všetky zásady a záruky, ktoré vnútroštátne právo poskytuje obvinenému v trestnom konaní aj tomu, komu hrozí správna sankcia. Otázkou aplikácie tohto ústavného pravidla nielen na trestné činy, ale aj na správne delikty sa opakovane zaoberal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, čo vyústilo do prijatia stanoviska, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 2/2012 pod poradovým číslom 22. Stanovisko bolo prijaté v nasledovnom znení: „Zásada stanovená čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky sa vzťahuje na všetky delikty verejného práva, teda aj na ukladanie sankcií za porušenie povinností vo vzťahoch chránených správnym právom.“ Ide o právnu vetu z rozsudku Najvyššieho súdu SR z 18. februára 2010 sp. zn. 3Szd/12/2009. Citované ustanovenie Ústavy SR obsahuje nielen zásadu pre ukladanie trestov, ale aj zásadu pre posudzovanie trestnosti. V zmysle uvedeného stanoviska Najvyššieho súdu SR je tak treba podľa tejto zásady posudzovať aj administratívnoprávnu zodpovednosť, a teda delikvenčnosť daného konania. Jednou z dôležitých úloh správneho orgánu pri rozhodovaní o správnych deliktoch je, aby správny orgán zabezpečil v záujme zachovania práv zaručených Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd pre administratívne stíhanú osobu spravodlivé konanie. Nebolo by spravodlivým konaním, ak by takejto osobe bolo priznané menej práv alebo v menšom rozsahu, než patria osobe stíhanej v trestnom konaní. V zmysle článku 152 ods. 4 Ústavy SR je prikázaný výklad právnych predpisov nižšej právnej sily v súlade s Ústavou. Štátne orgány v zmysle článku 2 Ústavy SR môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon. Náš právny poriadok s výnimkou citovaného čl. 50 ods. 6 Ústavy SR neobsahuje právny predpis, ktorý by žalovanému umožňoval na svoje rozhodnutie o správnom delikte aplikovať neplatné a neúčinné znenie zákona.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti konanie žalobcu, ktoré zákonodarca v čase rozhodovania správnych orgánov považoval za delikvenčné, v dôsledku zmeny právnej úpravy, ktorá je pre žalobcu priaznivejšia, v čase rozhodovania kasačného súdu už nevykazuje znaky správneho deliktu

28. V ďalšom konaní bude úlohou správnych orgánov riadiť sa právnym názorom vysloveným správnym súdom (§ 191 ods. 6 SSP) a konanie žalobcu posudzovať podľa právnej úpravy ustanovujúcej porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania v zmysle ustanovení zákona č. 294/2017 Z.z., ktorými bol novelizovaný zákon č. 82/2005 Z.z.

29. K zvyšným žalobným námietkam kasačný súd uvádza, že bez ohľadu na to, či ide o dôvodné alebo nedôvodné námietky, tieto by žiadnym spôsobom neovplyvnili výrok rozhodnutia správneho súdu, že rozhodnutie žalovaného sa zrušuje, keďže pre zrušenie napadnutého rozhodnutia bola postačujúca zmena právnej úpravy majúca vplyv na právne posúdenie správneho deliktu v danej veci.

30. Kasačný súd na základe vyššie uvedených úvah konštatuje, že krajský súd dospel k nesprávnemu záveru, keď žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného považoval za súladné so zákonom a správnu žalobu zamietol. Keďže samotné preskúmané rozhodnutie v spojení s konaním, ktoré mu predchádzalo, trpí vadami, ktoré ho urobili nezákonným, kasačný súd nezrušil napadnutý rozsudok, ale považoval za potrebné rozhodnúť v zmysle § 462 ods. 2 SSP tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

31. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP tak, že sťažovateľovi, ako úspešnému účastníkovi konania, nárok na náhradu trov celého konania priznal.

32. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.